

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer:

Onderwerp

Rapport Rekenkamercommissie

Naar begrip van en grip op de uitvoering van de WMO

Datum voorstel   Datum raadsvergadering

6 september 2019   12 november 2019

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

- Kennis te nemen van de onderzoeksbevindingen en de conclusies uit het rapport 'Naar begrip van en grip op de uitvoering van de WMO' van de rekenkamercommissie.
- De volgende aanbevelingen uit het rapport over te nemen:
  - o Zorg voor doorontwikkeling van het WMO-beleid door beleidsindicatoren te ontwikkelen en daarbij de handreikingen van de rekenkamercommissie ter harte te nemen.
  - o Draag het college op om een WMO-effect monitor te ontwikkelen op basis waarvan de raad op periodieke wijze wordt geïnformeerd ten behoeve van kaderstelling en controle en daarbij de handreikingen van de rekenkamercommissie ter harte te nemen.
- Een delegatie uit de raad gaat in gesprek met de rekenkamercommissie om de controlerende en kaderstellende rol van de raad te optimaliseren.

Inleiding

De gemeenten Dongen, Goirle en Loon op Zand bevinden zich in de overgang van de transitie naar de transformatiefase. De transitiefase is met succes afgerond. In de overgang naar de transformatiefase krijgen gemeenten meer en meer de ruimte om te gaan werken aan meer structurele aanpassingen in het beleid (transformatie). Tegen de achtergrond van deze overgangsfase heeft de rekenkamercommissie het onderzoek 'Naar begrip van en grip op de uitvoering van de WMO' uitgevoerd.

Samenvatting rapport

Doel van het onderzoek

Met dit onderzoek wil de rekenkamercommissie een bijdrage leveren aan het krijgen van meer begrip van en grip op de uitvoering van de WMO. Het doel van dit onderzoek is tweeledig:

1. Begrip: Het onderzoek geeft een beschrijving van het beleid, de wijze waarop de gemeente de uitvoering heeft georganiseerd en de mate waarin informatie wordt verzameld ter bijstelling van het beleid. Met deze beschrijving wil de rekenkamercommissie het begrip vergroten over de wijze waarop de uitvoering is georganiseerd en de terugkoppeling naar het beleid plaatsvindt.
2. Grip: Het onderzoek dient concrete aanbevelingen en handvatten op te leveren voor de raad ter verbetering van de grip op de resultaten en effecten van het WMO-beleid.

Centrale probleemstelling

Op welke wijze hebben de gemeenten Dongen, Goirle en Loon op Zand geborgd dat adequaat gestuurd wordt op het bereiken van de gewenste WMO-doelstellingen?

Agendapunt:

Conclusies

- De gemeenten zijn bij de doorontwikkeling van het WMO-beleid toe aan de 'next step'.
- De doorontwikkeling van het WMO-beleid wordt nauwelijks gevoed door een systematische analyse van resultaten.
- De gemeenteraden worden bij gebrek aan systematische managementinformatie beperkt geïnformeerd.

Aanbevelingen

1. Zorg voor doorontwikkeling van het WMO-beleid door beleidsindicatoren te ontwikkelen.

Voor een toekomstbestendig Wmo-beleid is het van belang om inzicht te hebben in de toekomstige uitdagingen voor het Wmo-beleid en de resultaten van het Wmo-beleid. Als die uitdagingen in beeld zijn, is het ook zaak dat alle betrokkenen gezamenlijk nadenken over een inrichting van het beleid, dat als adequaat antwoord op die uitdagingen kan gelden. Dit dient een permanent proces te zijn (leercirkel), waarbij ook de raad en de cliënten betrokken worden.

Handreiking rekenkamercommissie

- Neem het initiatief om de bestaande en toekomstige sociale uitdagingen in de lokale gemeenschap systematisch te inventariseren.
- Breng doelgroepen van het WMO-beleid in kaart.
- Verbind informatie over deze doelgroepen met verwachte maatschappelijke ontwikkelingen en toets of het WMO-beleid daar voldoende op anticipeert.
- Organiseer de structurele, planmatige doorontwikkeling van het WMO-beleid, in de vorm van een permanente leercirkel.
- Betrek daarbij niet alleen de beleidsmedewerkers, maar ook medewerkers in de uitvoeringspraktijk, inkoop, contractpartners én cliënten (of hun vertegenwoordigers).
- Tref voorbereidingen om op basis van resultaten en ervaringen de uitgangspunten van het beleid te herijken en aan te passen.
- Betrek de gemeenteraad bij dit proces.

2. Draag het college op om een WMO-effect monitor te ontwikkelen op basis waarvan de raad op periodieke wijze wordt geïnformeerd ten behoeve van kaderstelling en controle.

Bundel de kwantitatieve en kwalitatieve managementinformatie in een monitor (inclusief bestuurlijke duiding en beleidsanalyse) en organiseer hiervoor periodiek informatiebijeenkomsten over het WMO-beleid voor de gemeenteraad (al naar gelang de behoefte). Laat het niet bij louter een cijfermatige, kwantitatieve beschrijving van de situatie. Verbind de kwantitatieve informatie met kwalitatieve informatie (verhalen en casusbeschrijvingen) zoals die op te halen zijn in de uitvoering, bij de contractpartners en natuurlijk bij de cliënten zelf.

Ga op zoek naar voorbeelden uit de praktijk en benut die om lessen uit te trekken. In de gemeente Tilburg is de afgelopen jaar ervaring opgedaan met de 'dag van de verantwoording' waarbij raadsleden in gesprek gaan met burgers en instellingen over hun ervaringen met o.a. de WMO.

Agendapunt:

Handreiking rekenkamercommissie

Maak het mogelijk dat periodiek (bijv. per kwartaal) gegevens en analyses beschikbaar zijn over:

- De samenstelling en ontwikkelingen in het cliëntenbestand;
- Het proces (bezoekers van de loketten, aantal aanvragen, afhandelingsnelheid, toekenningen en afwijzingen);
- De resultaten (succesvolle/afgeronde WMO-trajecten, niet-succesvolle trajecten);
- De ontwikkeling in het aantal gecontracteerde zorgaanbieders en het aantal daadwerkelijk actieve zorgaanbieders;
- De financiën (budget en realisatie), de inrichting, ontwikkelingen in het beleid en de behaalde resultaten;
- De cliënttevredenheid van de gebruikers van ondersteuning en voorzieningen.

Beeldvormende avond 2 juli 2019

De rekenkamercommissie heeft het rapport 'Naar begrip van en grip op de uitvoering van de WMO' gepresenteerd en een toelichting gegeven op het onderzoek en de conclusies. Aansluitend heeft onder leiding van de rekenkamercommissie een gesprek plaatsgevonden hoe de raad optimaal kan gaan sturen op de WMO. Daarbij zijn onder meer doelen, indicatoren, kwalitatieve en kwantitatieve informatie, rol van de rekenkamercommissie en financiën aan de orde gekomen. In de beeldvormende vergadering is het voorstel voor een vervolgesprek met de rekenkamercommissie, het college, de organisatie en de raad overgenomen.

Vervolg

Vervolgesprek met wethouder en medewerkers gemeente Goirle

Op 22 augustus vond het overleg plaats met de rekenkamercommissie, wethouder, gemeentesecretaris en medewerkers van de gemeente Goirle. Daar zijn onder meer diverse initiatieven besproken om op meer structurele basis inzicht te krijgen in de beleidsontwikkelingen.

Vervolgesprek met raadsleden

De griffie zal na overleg met het auditcomité op 18 september de raadsleden en de rekenkamercommissie uitnodigen voor een gesprek. In dat gesprek kan de informatiebehoefte van de raad aan de orde komen en de eventuele ondersteuning daarbij van de rekenkamercommissie (bijvoorbeeld een Quick scan naar vormen van verantwoording) zodat de raad optimaal invulling kan geven haar controlerende en kaderstellende rol. Verder kan worden besproken of de aanbevelingen kunnen worden toegepast op andere onderdelen van het sociaal domein en de mogelijkheid van een periodieke informatiebijeenkomst en / of een dag van de verantwoording.

Het auditcomité

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

Gelezen het rapport 'Naar begrip van en grip op de uitvoering van de WMO' van de rekenkamercommissie Dongen - Goirle - Loon op Zand;

Gelezen het voorstel van het auditcomité d.d. 18 september 2019;

Gelet op de Gemeentewet;

besluit:

- Kennis te nemen van de onderzoeksbevindingen en de conclusies uit het rapport 'Naar begrip van en grip op de uitvoering van de WMO' van de rekenkamercommissie.
- De volgende aanbevelingen uit het rapport over te nemen:
  - o Zorg voor doorontwikkeling van het WMO-beleid door beleidsindicatoren te ontwikkelen en daarbij de handreikingen van de rekenkamercommissie ter harte te nemen.
  - o Draag het college op om een WMO-effect monitor te ontwikkelen op basis waarvan de raad op periodieke wijze wordt geïnformeerd ten behoeve van kaderstelling en controle en neem daarbij de handreikingen van de rekenkamercommissie ter harte.
- Tot een gesprek met een delegatie uit de raad en de rekenkamercommissie om de controlerende en kaderstellende rol van de raad te optimaliseren.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 12 november 2019.

, de voorzitter

, de griffier